

Előfizetési árak:

rei évre . . . 90 Leu
Negyed évre . . . 45 Leu
Egy hónapra . . . 15 Leu
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil,
a
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Bibliotheca Universitatis — T. J. F. Ferdinand
1933
EXEMPLAR LIT. GAL.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Mi lesz velünk — mit hoz a jövő?!

Az év végeztével úgy szólván mindenki elkészíti mérlegét; ki feljegyzései alapján, ki pedig anélkül. Soha azonban oly szomorú eredményt nem állított fel egy társadalmi osztály sem, mint amilyen az 1931 évi. De ezen csak túl volnánk már. Ha rossz is volt, elmúlt; Istennek hála még élünk s ez megnyugtató volna, ha a holnap gondja nem vetné előre szomorú árnyékát. Mi lesz? Mit hoz a holnap, mit rejteget magában az 1932 esztendő? Ez a kérdés aggasztja azt, akinek nincs már betevő falatja sem, de aggodalommal tölti el azt is, kinek még valamije megmaradt. Naponta hányszor és hányszor kellett e kétségbeejtő kérdést halanunk: mi lesz? — Van-e a mai nyomorúságból kivezető út?!

Hát bizony nehéz a kérdés s választ rá a világot megváltani akaró próféták: politikusok, közigazdászok sem igen tudják megadni, sőt napról-rapra azt tapasztaljuk, mintha évtizedes kísérletezéseik csődöt mondtak volna. És legszomorubb az egészben az, hogy ebben mi töltjük be a kísérleti nyúl szerepét.

Azt mondják, kevés a pénz — mely nélkül nincs jólét, mert kevés a fedezetül szolgáló arany. U. i. a pénz a mai elmélet szerint csak úgy töltheti be szerepét, ha a legnemesebb, a legértékállóbb fémme, arannyal fedezve van.

És itt legyen szabad egy kérdést feltennem: vajon mennyi aranyat szállítottak át e szomorú földtekéről a másik csillagzatra? — Ugy-e, egy jottányit sem? Tehát az arany még is csak valahol megvan, sőt ha nem tévedek, több van, mint valaha. Tehát nem az arany az oka mindennek, hanem az azt kezelő emberek, — államok.

Hozzáértő közigazdászok állítják, hogy rosszul van megosztva az értékmérő arany. Egy pár kézben, értsd egy pár államban futott össze. Azt mondják, szét kell osztani az egyes országok között s a világ gazdasági egyensúlya mindjárt helyre áll. Hát bizony ebben az elméletben van is valami igazság, csak hogy egy a hibája: meg nem valósítható. Hisz a világháború ép az arany, a gazdasági fölény megszerzéséért folyt. Egyszóval egyeseknek jó üzlet volt. 1914—1918-ban Amerika nagyszerűen profitált, 1918 után a győző nagyhatalmak vették át a szerepét. S az eredmény? — Amerikában ma már legtöbb üzem a hét egyik felében szünetel. Nem dolgoznak; nincs kinek. Anglia fontja bucskázik és millió meg millió munkanélküli éheznek. Hogy ez a sors a ma leggazdagabb államot, Franciaországot sem fogja elkerülni, abban semmi kétség. Hacsak idejében rá nem eszmél arra, hogy a jóvátételek, a hadikárpótlások megszüntetése ma az emberiség, — a kapitalizmus létét fenyegeti. Ezek után pedig a vámok mérséklése, a mindenféle deviza stb. korlátozások megszüntetése kell következzen.

De ha a világ hatalmasai rá nem eszmélnek erre, mi lesz akkor? — Kedves olvasóm, légy nyugodt, ráeszmélnek. Avagy nem halod, hogy Braziliában vagy tudom is én hol, kávéval fűtik a mozdonyokat, ezer hajószámra elsüllyeszti a gyapottat stb., akkor, amikor nemcsak Kinában, hanem az ő országukban is rongyosan és éhesen kenyér után kiált millió és millió munkanélküli. Ráeszmélnek, mert holnap-holnapután a kávé, a gyapott után a buzát, a gyárakat és üzemeket mind elsüllyeszthetik, mert a kizsákmányolt emberiség, melyet az u. n. jóvátétellel stb.-vel tönkretettek és tönkretesznek, venni nem fog tudni addig, nem lesz vásárlóképes, amíg a bosszuállás és kapzsiság felett a józan belátás, a kölcsönös megértés nem lesz urrá. Igaz, addig szenved az emberiség, szenvedünk mi is, de a gazdasági életnek is megvan a maga törvényszerűsége: tartósan senki sem zsákmányolhat ki sem egyeseket, sem országokat anélkül, hogy ennek a levét a kizsákmányoló fél is meg nem inná. Szóval, kedves olvasóm, e keserű jelenen keresztül jön, rohamléptekkel közeleg az igazi béke, megbékülés a ma még ellenséges népek között.

Kell jönni ennek már azért is, mert az egész világ adófizető alanyai roskadoznak a közterhek alatt, melyek óriási százalékát a katonai terhek teszik. Bizonyára tudod, hogy nálunk is pl. a költségvetésnek közel a fele katonai célra megy, ami annyit tesz, hogy neked, nekem, neki csak félannyi adót, illetéket kellene fizetni ma, ha meg lenne a leszerelés.

A közös nyomorúság rákényszeríti az államokat, sőt egyeseket is a kölcsönös megértésre és bizalomra. Ne hidd kedves olvasóm, hogy csak a betétesek bizalmatlanok a pénzintézetekkel szemben, bizalmatlan egyik állam a másikkal szemben is. Ez abban jut kifejezésre, hogy alig ad egyik a másikkal kölcsönt s ha adja, drágán adja és már is nyújtja a másik kezét, hogy vissza vegye. Ezt úgy hívják műnyelven: rövid lejáratú kölcsönt ad egyik a másikkal. Már t. i. hosszú időre nem meri adni, bizalmatlan. Pedig építeni, üzletet nyugodtan csinálni ily rövid kölcsönökkel nem lehet. Ezek injekciók lehetnek, melyek ideig — óráig palástolják a bajt, de meg nem gyógyítják a beteg gazdasági életet.

És itt hadd térjek ki arra, hogy ez minden hitelezőre s így a betétesre, sőt főképpen reá is vonatkozik. A közös nyomorúság rávezeti a betétest is arra, hogy vissza kell tegye a pénzét a bankba, mert ha azzal ő maga produkálni nem tud, bankon keresztül el kell juttatnia ahhoz, akinek megvan erre a lehetősége, képessége, de nincs elég pénze. Mert ez a pénz hivatása és mert a kivett és a ládafiába elsüllyesztett pénz magában hordja a meghalás csiráit.

Az eldugott pénz bénítja a forgalmat, — megöli a hitelt, a kereskedelmet, ipart és földművelést egyaránt. Nemcsak, hogy kamatot nem hoz, de a forgalom megbénítása folytán tönkremenő társadalmi osztályok mellett maga a betétes is forgalom és az ezzel járó jövedelemhiján feleszi pénzét, tönkremegy. — Köz tudomásu u. is hogy az ipar, kereskedelem hitel nélkül nem tud élni s nem tud élni a gazda sem. És a betétes bizalmatlansága odajuttatta a gazdasági vérkeringést, hogy a dolgozni akaró és tudó ember a legprimább fedezet mellett sem kap ma hitelt. — Hitel nélkül pedig nincs gazdasági élet, nincs haladás, nincs jólét.

Igaz, az 1931. évben a világválság hullámai kicsiny vidékünket sem kímélték meg. A be nem vált kamattörvény nyomán megrendült pénzintézetek, a költségvetési hiány nyomán, vagyonadó, infláció hírei mind a bizalmatlanság istápolói lettek. A bizalmatlanság annyira belopódzott szívünkbe, hogy valóságos tömeg hisztériává fajult. Pedig mindez hiábavaló. Sorsát senki el nem kerülheti, sőt csak rontja bizalmatlanságával az amúgy is sulyos helyzetet. Honnan tudod, hogy a bankban levő, avagy a ruhaszekrénybe, vagy amögé elrejtett pénz, vagy a vett föld, ház stb. lesz a jobb. — Minden hiábavaló. — Tanácsosabb ennél becsületesen dolgozni és bizni a jobb jövőben, bizni embertársainkban, intézményeinkben és önmagunkban. S akkor megtaláltuk az álmunkat is megrontó, kétségbeejtő „mi lesz” kérdésre a feleletet.

Összegezzünk. Te azt mondd: én hiába akarok, nem rajtam fordul meg elégedik-e a jóvátételeket, leszállítják-e a vámokat, megszüntetik-e a devizakorlátozásokat, — leszállítják-e a katonai terheket, adókat, megbékülnek-e a ma bizalmatlan és még mindig ellenséges államok. Én csak egy kicsi pont vagyok a nagy világban. — Tévedsz, mert a világ sok embere mind egy-egy embertől tevődik össze. Mindenkin fordul meg az, mi lesz — holnap. Egyiken több, másikon kevesebb.

A legkevesebb pedig az: dolgozzál, munkád eredményét becsüld meg, kételkedéssel, bizalmatlansággal ne nehezítsd az amúgy is nehéz helyzetet. Bizzál önmagadban, embertársaidban, intézményeidben; felesleged ne vond el a forgalomtól, ne süllyeszd el ládafiába. Hisz nemcsak embertársaidat, önmagadat is megrövidíted ezzel. A kinek pedig nincs feleslege, az is sokat tesz, ha mindent megtesz, hogy a lelkünkbe belopódzott bizalmatlanság onnan kiűzzessék.

Bizzunk tehát a jövőben, bizzunk önmagunkban, embertársainkban, intézményeinkben, mert amilyen lesz bizalmunk, olyan lesz a jövőnk.

Bothár L. Vilmos

1932.

Szilveszteri szimfonia.

Irtá: Feley Bertalan.

Ezerkilencszázharminckettő küszöbén pillanatokra csupán: tegyének le nyirentyűiteket cigányok. Hallgasson reám most minden lélek, ki meghirdetem néktek ujesztendjét a világnak. Amha muzsikával szeretnétek kísérni: gyászindulót huzzatok, cigányok, mivelhogy 1932 köszöntése előtt temetni akarom ezerkilencszázharmincegyet.

De mégsem. Ne huzzatok gyász-melódiákat, hiszen ki volna közöttünk, ki gyászolva temetné ezerkilencszázharmincegyet? Kinek hozott olyan osztatlan örömet ez a semmibebukott esztendő, hogy siránkozván miatta: visszakövetelné azt? Amha milliók közül akad is ember, kinek királyos örömet csókolt életére a tovatúnt esztendő: száz meg száz reménnyel, ezer meg ezer bizakodással, millió meg millió örömvágygal kecsegtetőbb a — Holnap.

Kinek, ó, kinek kell tehát a tegnap? Mert minékünk nem!

Örömindulót, hozsánnás hajnalnótát, harsonás halleluját huzzatok hát minden muzsikuskok — akik nótát tudtok csalogánykodni valamely hangszerszámból, — minthogy örömtiradásban tudjuk méltóképpen temetni a tegnapi esztendőt. Égigzengő hozsánnában hatalmasodjék szerte a mindenségen a vídamság szenthimnusa, mert most dobjuk az óesztendő sirgödrébe a friss emlékezések legelső göröngyeit.

Kopp-kopp-kopp: halljátok a koppanásokat? Száz, ezer, millió koppanás: kongó koppanás mindvalahány. Nem fájhat nekünk, mivelhogy örömtelen, értéktelen s ennél fogva Életetlen vala az öröksemmiségbe bukott óesztendő. Rosz álom volt, mely tovatúnt.

Pillanatra: nézzetek csak hátra. Most még láthatjátok: gyászfekete talárjában amint öröksemmiségbe suhan 1931. Színe hideg, emléke rideg, br: borsózik a lelkünk, noha sötétén rut palástjának már csak végső foszlányait látjuk. Ám lelkünket égetett erejét még érezzük, jóllehet már felszabadultunk lidércnyomásos bus béklyója alól.

Evoé: felszabadultunk!

Vivát: fellelekezettünk!

Hurrá: ujlendület a lelkünk!

„Meghalt a király!”

„Éljen az ujkirály”: 1932!

Szilveszter ó-éjszakáján: eltemetjük a megvénhedt királyt. Örömmel temetjük, hogy temethetjük. Milyen nagyon vágytuk, hogy megszabaduljunk! És ütött az óra. Tizenkettőt ütött és lebukott az óesztendő. Ha itthagytott: jól-tette. Cseppetsem sajnáljuk. Örülve örülünk, hogy tovaillant tőlünk.

Szilveszter újéjszakája: megszületett az ujkirály. Hurrá, vivát, evoé, hogy eljött! Várva-vártuk, hogy megszabadítson az ókirálytól. És ütött az óra. Tizenkettőt ütött s mihelyt elütötte: kékörömös bibor éjszakában megszületett 1932.

Nézzetek, nézzetek: glóriás aranytrónuson uralkodni kezd Életünk újfejedelme. Uralkodni kezd és pirosba pirkad leányaink széporcája, új vágyakban piheg asszonyaink rengőn remegő kebele és diadalmason dobbannak egységbe szomorú szíveink. Ural-

kodni kezd az ujkirály és mámorosan forró éjszakában dalban lobog a lelkünk, táncban kurjongat a testünk, ebura fakó: sohse halunk meg: Szerelem, szíves nóta, boldogító mámor muzsikál mibennünk és szerteszét a nagyvilágon mindenütt.

Pillanatra: pillantsatok országunk városaiba-falvaiba és nézzetek be Rómába, Párisba, Londonba, tekintetek túl az óceánon Newyorkba, Wasingtonba, Rio de Janerióba: mindenütt, mindenfelé, hol gyökeret vert a keresztény kultúra: ezen az éjszakán mámoros muzsikában ünnepel az ember.

Vidáman dalolva temetjük a multat és ujjongó nótákkal üdvözljük a jövőt. Az ujjövőt, a jobb jövőt. A dalban diadalos szent jövőt. És jól van ez így. Így van ez jól. Áldott legyen, aki elkezdette! Ezen az éjszakán örülnie kell mindenkinek, mindenhol és mindenképpen!

Kettős öröm a szilveszteri öröm. Egyik, hogy eltemetett az óesztendő, a másik, hogy megszületett az új. Az újévtől többet várunk, miként a régitől. Szébbet, jobbat, boldogságosabbat mindig. Ez az örök optimizmus.

A hit.

Hinni, hinni, hinni kell a mában, a holnapban, a jövőben, mely nemcsak hogy újidőt: újéletet is hoz bizonynyal.

És ha nem hoz? Ha rosszabb, ha csunyább, ha átkozottabb lesz mindenképp?

Nem!

Nem lehet, nem igaz, nem történhetik rosszabbul! Erre mégcsak gondolni sem szabad ezen az éjszakán. Szilveszter éjjelén kékörömök szaladjanak szerte, piros pásztortüzek gyuljanak az emberi szívekben s daloljanak, nótázzanak, muzsikáljanak ma minden lelkek, millió meg millió testek és megannyi szépszólvó hangszerszámok.

Szilveszter éjszakája egyszer esik esztendőnként: ezen az éjszakán felfedni kell multat, rosszat, bánatosat. Szilveszter éjjelén élni kell a mámoros,

a forró, szeretetteljes színeletet. Az egyetlen, az igazi, a boldogságos szépeletet.

Szilveszter éjszakáján magunkra-felvedkezünk, Szilveszter éjjelén nem gondolkozunk, Szilveszter szentséges mámorában Halált és Életet ünnepelünk. E pillanatokban csak élvezünk, dalolunk és táncolunk. Nincs gondolat, nincs számítás, nincsen robot, csak muzsika, csak mámor, csak boldogság!

1932 — így köszöntünk téged: bort, buzát, békességet, szépasszony feleséget, ámmen!

FORUM.

Elismerő szavak a leánygimnázium megmentéséért.

A következő megleghangú sorok közlésére kérték fel:

Örömmel értesültünk, hogy a helybeli állami leánygimnáziumot az állam továbbra is fenntartja.

Ez az intézkedés nagy megnyugvást jelent nemcsak a helybeli és vidéki szülőknek, akiknek az iskola bezárása a mai nehézelhelyi viszonyok mellett, gyermekeiknek távolban való taníttatása által egy újabb gondot jelentett volna, — megnyugvást jelent nemcsak a tanári karnak, akiknek ez az intézkedés egzisztenciális kérdését oldotta meg, — hanem a városnak is, mert egy fontos kulturális intézményét mentette meg.

Az iskola megmentésében a legfőbb érdem a város interimár bizottságának elnökét, dr. Bidu Valér kórházi főorvos, iskolaszéki elnököt illeti, aki egy delegációt vezetve, Bukarestbe utazott és mindent elkövetett ennek az intézetnek az érdekében.

Az ő összeköttetései révén jutott el a bizottság a miniszterelnökhöz, aki kijelentette, hogy nem kívánja az iskola bezárását, — s az ő közbenjárása nyerte meg az ügynek dr. Bogdan Stefan képviselőt olyan mértékben, hogy ő is magáévá téve az iskola fennmaradásának kérdését, a parlamentben többször interpellált az iskoláért.

Ha számba vesszük, hogy az állam egy általános takarékosági mozgalom szempontjából akarta megszüntetni az iskolát, s ha megértjük azokat a nehézségeket, amelyekkel egy ilyen határozat megmáskítása jár, örvendünk az elért sikernek, amint örvend minden szülő és tanügybarát.

Marosszéki bucsuztató

az 1931-ik évtől

(A Székely Ujság részére.)

Hallgassatok a szavamra, fiatalok, vének!
A lelkemből fakad ez a bucsuztató ének!
Megdöglött a vén esztendő, temessük el szépen-
Rajta hagyta keze szennyét szegény árva
[népen.

Komisz, cudar volt ökeme márkölyökkorában,
Pedig mennyi ígéretet hozott tarsolyában!
De a sok szép ígéből bizony nem lett semmi!
Jobb hát most a vén cudarnak a pokolba
[menn!

Amink még volt a zsebünkben, azt is mind
[elvette —
A megígért boldogulást a fene megette!
Mi szántottunk, mi vetettünk, de mások arattak:
Ezerféle nyavajáink nyakunkon maradtak!

Most már eljött az óévre az utolsó óra —
Nem bánt a bu, hogy eljöttünk a bucsuztatóra!
Komisz volt a kezdete is, komisz most a
[vége —
Vigye hamar a pokolba ördög öfelsége!

Azt kívánom ujesztendő küszöbére lépve,
Boldoguljon valahára a szegény földnépe!
Gabonája, bora, pénze mindig legyen bőven!
Adjon Isten gazdag áldást az ujesztendőben!

A sziklán.

— A Székely Ujság eredeti tárcája. —

Irtá: Id. Gallotsik Vilmos.

A Retyezát előhegységének lábánál fekvő falucskában délben szép őszi idő uralkodott.

A magasan fekvő fenyves este barátságosan fogadott és kellemes szállást adott éjszakára. A madarak zenekarából már csak a bögös, a nagy fülesbagoly mély hűgését hallottam néhányszor az éj folyamán.

Virradáskor a Retyezátot övező sziklatengernél pedig az erdő-hegyet járó ember legnagyobb ellensége: a szel fogadott.

Minél feljebb érek kíséremmel, annál erősebben dühöng a szél. Meg akarja akadályozni látogatásomat, egyedül akarja uralni a tájat. Dühében elsepri a sziklákon megpihent havat is és viszi-kergeti le a völgybe. Máskor, ha egyedül voltam, meghátráltam, visszafordultam, de most bizva kíséremben, felvettem vele a harcot.

A sziklákon mászva, körül-köre ugorva, nagy fáradsággal és csak lassan jutunk előre. Testem nem érzi a hideget, csak a pofacsontomat égeti a havas szél. Egy hatalmas sziklafal utunkat állja, de egyuttal némi védelmet is nyújt a fergeg ellen. Itt megpihenünk.

Rövid pihenő után legényem felkötö

Eredménytelenül végződött a prágai katonai konferencia.

— Szethullóban van — írja a lap — a kisántánt, mert mind a három tagállam három felé huz. Az érdekek is különbözők. Egyébiránt Benes konföderációs terve a kisántántnak a kegyelemdőfést megadta. A *kisántánt katonai szakértőinek prágai konferenciája eredménytelenül végződött*, noha mind a három tagállam a francia orientáció mellett szállott sikra, mindazonáltal olyan érdekellentétek merültek fel, amelyeket nem lehet sokáig fedezni. Ez az oka annak is, hogy Románia lassan, de biztosan politikájának újabb irányt szab és egy olyan kombinációnak veti meg az alapját, amelyben a román-magyar közeledés nagyon könnyen megvalósulhat.

A múlt szamunkban csak röviden emlékeztünk meg a Kath. Outhon VII. előadó estjéről. Ezuttal részletesebben referálunk erről az ismeretterjesztő előadásról, melynek első előadója az Otthon előadókaranak egyik kiváló tagja, dr. Győrfi Sándor orvos volt, aki a mikroszkoprol és a mikroorganizmusokról beszélt. Előadása közben a különböző károkozó baktériumok preparátumait mutatta be mikroszkop alatt. A komoly, elegáns előadás a legnagyobb érdeklődést váltotta ki a hallgatóságból, mely óriási érdeklődéssel nézte a mikroszkopikus világ apró fenevadjait, a betegségokozó bacillusokat.

A második előadást Koncz Lajos tanár tartotta, aki most mutatkozott be első ízben az Otthon katedráján. Az állatok szellemi életéről beszélt s komoly és mulatságos állati történetek beleszövésével állandóan derült hangulatban tartotta a közönséget. Koncz tanár kiváló előadása szaporította az Otthon jól sikerült előadásainak a számát. Még fogunk vele találkozni az irodalmi estéken.

Az ó-esztendő záró előadó-estjén, dec. 30-ikán, Nemes Károly erdőfőtanácsos és Török Sándor tanár voltak az előadók.

Nyilvános köszönet.

Dr. Valeriu Bidu polgármester, kórházi főorvos,
iskolaszéki elnök urnak Helyt.

Kérem fogadja ezuton is a helybeli állami Leánygimnázium összes növendékei és tanárai nevében, — az iskola fennmaradásának érdekében kifejtett legmesszebb menő és legönzetlenebb fáradságáért, — leghálásabban köszönetünket.

Tg.-Sácusc. 1931. Dec. 29.

A Leánygimnázium növendékei és tanárai.

*) Ezen rovat alatt közölteért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

a nehéz, hat élő olasz hágóvasat, én pedig a könnyű, négy élő stíriai hágóvasamat. A vasmacskák segítségével szerencsésen legyőztük a havas, jeges sziklafalat, a mely viszonzásul a patkóinkkal rajta ejtett sebekért, egy-egy bőrdarabot szedett le ujjainkról, tenyerünkről. A szikla tuloldalán leereszkedtünk a katlanba. Itt az orkán mintha belátná, hogy emberére akadt, kissé lecsendesedett.

A Relyezát fenséges látványt nyújt. A magas sziklaormokat hó fedi, a tengerszem befagyott, minden kihaltnak látszik, én pedig nemcsak a tájkép kedveert jöttem ide, de az itt lakók kedveert is.

Keresem a sziklák lakóit: a zergéket, a melyek nem sokat törődnek a havas fergeteggel, sőt előszeretettel keresik ilyenkor is a legmagasabb pontokat, melyekről a szél elfújta a havat s melyekben mindég akad egy-egy fűszál.

Elöttem egy nagyon meredek, részben füves oldal terül el. Elszórtan hatalmas szikladarabok helyezkedtek el rajta, a tisztás pedig egy függőlegesen eső magas sziklafalon ér véget.

Az egyik szikladarab élén, egy te-
nyérnyi nagyságu helyen, négy lábát össze-
telve piramisban, mozdulatlanul, — mint

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

BOLDOG UJEVET KIVÁNUNK LAPUNK ELŐFIZETŐINEK, OLVASÓINAK ÉS JÓBARÁTAINAK!

Sok szó esik mostanság e kérdésről. Sajnos, legtöbbször félreértik és úgy értelmezik, mintha megszűnnének a mezőgazdák adósságai azzal, hogy az állam konvertálja átveszi. Pedig bizony ebből egy szó sem igaz, csupán arról van szó, — amint a Keleti Újság 1931 dec. 24-iki számában Dr. Gyárfás Elemér magyarpartri szenátor cikke is kifejti, — hogy a kormány tervezi a mezőgazdák adósságának átvetelet aképpen, hogy ez után a penzművelet lebonyolítása után az állam lesz a hitelezője az adósoknak. Dr. Gyárfás Elemér töltetlenül hitelt érdemlő cikke szerint pedig „a végleges konverzió kedvezményében csak azok a mezőgazdasági adósok részesülnek, akik bebizonyították fizetési készségüket és képességüket azzal, hogy tartozásaik rendezesére pontosan beszolgáltattak az új váltókat, kifizették az amugyis leszállított kamatokat és tartozásuk tőkéjéből negyedevenként legalább 2%-os tőketörlesztést eszközöltek.” Ki vannak zárva tehát a konverzióból mindazok, kiknek váltói óvatoltattak és adósságaik perelve vannak.

Aki nem mezőgazda, arra a konverzió nem terjed ki.

A végrehajtás felfüggesztését is tévesen értelmezik. Csak a mezőgazdák elleni végrehajtások vannak felfüggesztve és az is csak részben. Árverésre kerülhet például a mezőgazdák butora és nem mezőgazdasághoz tartozó felkelhető. De biztosítás végett a végrehajtás mindenre vezethető.

A váltók is perelhetők, biztosítási végrehajtás is vezethető, de az árverések febr. 15-ike után tarthatók meg.

Jóakaratu tanácsunk ez: fizesse mindenki tartozását, mintha mi se történt volna, különben csak a perköltség szaporodik, amiből ma az ügyvédeknek sincs haszna, — legfeljebb az államnak sok lévén a bélyeg és az illeték.

A SZÉKELY UJSÁG legközelebbi száma a közbeeső munkaszünet miatt jan. 10-ikén, vasárnap a rendes időben jelenik meg.

— **Eljegyzés.** Örömmel halljuk, hogy Ibolyka, városunk kedvence — menyasszony. Karácsony másodnapján tartotta u.i. eljegyzését Erdős László Brassóban Weinberger Ibolyával. Amily szívesen közöljük e hírt,

kőből faragott szobor — áll és figyel a vezérkecske.

Téli, fekete köntösének körvonalai
élesen ütnek el a fehér alaptól.

A tisztáson szétszórta a magát biztonságban érző nyáj. Tizennégyet olvasok nagyot, kicsit vegyesen. Egyrésze fekszik, másrésze legel, a hómentes füves helyeken, többen pedig játszanak. Egymásnak mennek homlokkal, majd labdák módjára a levegőbe ugnak s ugrás közben a leghihetlenebb mozdulatokat viszik végbe.

Már nem látok enyészetet, csak játékot, jókedvet, életet, erőteljes, egészséges életet.

A tisztás egyuttal a hegy gerincét is képezi.

A gerincen újabb társaság érkezik, két kecske egy-egy gidával. Egy pillanatra széjjel néznek, a következő pillanatban hatalmas ugrásokban, gyorsvonat sebességgel közelednek a szakadékhöz. Még egy ugrás és én már a mélységben látom őket feküdni összzetört testtel. Bár csak állatról van szó, megborzadok. De ni-ni mi az, mi történt? Az utolsó ugrásnál még a levegőben egy furcsa mozdulatot tesznek a zergék s következő pillanatban a mereven előre nyújtott lábak biztos támpontot találnak egy arasz-

oly őszinte szívvél kívánunk a bekövetke-
zendő frigyhez boldogságot.

— **Aranylakodalom.** Karácsony másodnapján ülték meg városunkban *Szabó Sámuel* fakereskedő és felesége házasságuk ötvenedik évfordulóját. A tekintélyes házaspár ritka családi ünnepélyén körülbelül negyvenen, dédunokák, unokák, gyermekeik, ülték körül a lakodalmi asztalt. A még teljesen egészséges, életvidám-ságú jubiláló házaspárt *Paál Lajos* ref. lelkész köszöntötte fel és kérte rájuk a jó Isten minden áldását. Mi is szeretettel köszöntjük őket.

— A székelyudvarhelyi főgimnázium új igazgatója. A székelyudvarhelyi laptársunk, a *Székely Közélet* írja, hogy az erdélyi róm. kath. Status igazgatótanácsának határozata folytán az udvarhelyi róm. kath. főgimnázium igazgatója Biró Lajos lett, aki mint helyettesített és címzetes igazgató a váratlanul elhunyt Szlavik Ferenc után eddig is vezette az intézetet. Biró Lajosnak a fajaért, a kultúráért való lelkes munkában már jutalmát is megtaláló, érdemes egyénisége, férfias szerénysége ellenkezik azzal, hogy róla hosszadalmas szavakban mondjunk dicséretet. Mindenkinék élénk emlékezetében él városunkban az ő derék egyénisége. Hisz itt töltött el körünkben közel 15 esztendőt, mint a róm. kath. főgimnázium tanára. Kérdemelte a megbecsülést úgy itt is, mint később új állomáshelyén vagy a világháboruban, amelyből mint tisztí rangban ugyancsak derekasan s kitüntetésekkel szerezve, vette ki a részét. Ez a mindenütt való, ritka helytállani tudás, székely akaraterő és jellemesség mindenki előtt bizonyossá teheti, hogy a székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnázium élére ezekben a nehéz időkben nem is találhattak volna alkalmasabb vezért Biró Lajosnál, akit mi is szívünk melegségével köszöntünk új pozíciójában.

— Népkonyha. Holnap, jan. 1-én nyitják meg a népkonyhát, melybe eddig 50 a jelentkező.

— **Házasság.** Benkő Antal gelencei fűrészgári üzemvezető karácsony másodnapján tartotta esküvőjét Bartha Irénkével Temesváron. — Szabó Béla helybeli asztalos karácsony másodnapján kötött házasságot Vargyasi Vilmikával Alsócsérnátonban.

— A Ref. Leányszövetség estje. Január 11-én tartja a Ref. Leányszövetség második műsoros estjét a Ref. Bérpalota gyűléstermében. Felhívjuk rá a közönség figyelmét.

— **Lapzártakor** vettük az Önk. Tüzoltó egyletre vonatkozó cikket, mely többek között a városi tanács nemtörődőmségét teszi szóvá. A cikket a jövő számban közöljük.

— Szőttes-bál. A Cecilia-dalkör jan. 30-ikán a Vigadóban szőttes-bált rendez, melyen a hölgyeink szőttes ruhában jelennek meg,

— Sport tea-est. Jól sikerült tea-estje volt sport egyesületünknek karácsony másodnapján.

nyira a szakadék szélétől. A zergék háta meggörbülve, két hátulsó lábukat fék gyanánt használva, miközben hátsó testrészüik — a tükör — a meredek talajt érinti; mozdulatlan és biztosan állanak meg a zergék. A két öreg első lábait alig egy arasz választja el a szakadéktól, a két gida azonban egy jó méterrel előbb fékezett le. Most már mindent értek!

Nem játékról van itt szó, hanem komoly, céltudatos, bár ösztönszerű tanításról és tanulásról.

És kedvet kap a társaság más tagja is, két, sőt három kecske is igyekszik lépésben a gerincre. Utközben az öregek hirtelen a magasba ugornak, ugrás közben fel, sőt majdnem egész fordulást csinálnak a levegőben s a fiatalok nyomban és pontosan utánozzák az öregeket. A tisztás legmagasabb pontján megfordul a társaság és újból kezdődik az előbb leírt tanítás.

Igy lehetséges, így érthető, hogy az ugrásban levő zerge ki tudja kerülni az ugrás előtt még észre nem vett halálos veszélyt.

A ki nem tud imádkozni, menjen a tengerre: mondja egy mondás, itt pedig a fenséges természet bölcs berendezését látva, imádkozni kell!

— Talárban tárgyalnak az ügyvédek is. Az ügyvédi kar reorganizálásáról még a nemzeti parasztpárt kormánya készítettett törvényjavaslatot, azonban akkor nem tárgyalták le. A Jorga-kormány igazságügy-minisztere a törvényjavaslatot változtatlanul magáévá tette és kitzte a letárgyalását. A Szenátus már meg is kezdte a javaslat vitáját és két igen fontos rendelkezést megszavazott: a kötelező doktorátust 1932 jan. elsejével kiterjesztik a Regát területére is, az ügyvédekre pedig kötelezővé teszik a talár viselését a bíróságok előtt. A talár felöltése elvileg már szintén januártól kezdve kötelező lesz, szeptember elsejétől kezdve pedig minden ügyvéd köteles lesz ellátni magát tallárral.

— Fel akarták törni a községházát. Karácsonyra virradólag betörők jártak Gelence községházánál és fel akarták törni a Wertheim-szekrényt. Látszott, hogy a vállalkozó tulajratlan volt a mesterségében, mert a kassza közepét átfogó zárt kezdette fesszegetni, nem gondolva arra, hogy a Wertheim-szekrénynek a középső főzáron kívül még más mellékzárak is a kassza védelmére szolgálnak. A munkáját végül abbahagyta és üres kézzel odébb állott. A csendőrség nyomozza a községháza éjszakai látogatóját.

*) Erdélyi Turista. Románia legelterjedtebb és legterjedelmesebb képes turista folyóiratának legújabb száma most jelent meg. A lap ezuttal is gazdag anyagából kiemeljük SCHÖVISZKY LÁSZLÓ cikkét az erdélyi turistaság keletkezéséről, KNÖRR ERZSÉBET turaleírását az olaszországi 3340 m. magas Marmolata megmászásáról és ZETELAKI LÁSZLÓ irását az erdőirtások káros következményeiről. SZÉKELY GÉZA a Nagykőhavas szépségeit ismerteti, I. SZEMLÉR FERENC pedig óda a síról című cikkében a legszebb téli sportról, a sízésről ír. FROX ALFRED a Nagykirálykő zombolyainak feltárását ismerteti. Beszámoló a budapesti nemzetközi turistakongresszusról, Alap gondolatok a sízésről, Egysületi élet, Irodalom és vegyes rovat egészítik ki a tartalmas folyóiratot, mely fennállása óta jelentékeny mértékben terelte a bel- és külföldi érdeklődést Erdélyre. A Halász Kálmán és Székely Géza szerkesztésében megjelenő folyóirat előfizetési ára egy évre 60 leu. Előfizetni lehet Brassó-Braşov, Szent János-utca 7 szám alatt. Példányonként minden nagyobb újságárusító helyen kapható.

Beretválkozás közben.

— Alászolgája szerkesztő ur! Beretválkozni tetszik?
— Amint a látszat mutatja... Külfönből hogy van Nagy Jáfet uram? Hazatetszett érkezni Pestről?
— Nem én voltam Pesten, szerkesztő ur, hanem a másik Nagy Jáfet.
(Pfü... Hagyja, Jóska azt a szappant! A szájam egy csöppet sem kívánja.)
— Igaz, igaz Nagy uram, annyi a városban a Nagy Jáfet, hogy már az ember össze is téveszti őket.
— Na igen... Már azon gondolkodom, hogy felveszem a XVI. Nagy Jáfet nevet.
— Miért a XVI-t, miért nem az első? Hisz úgy terjedelmileg, mint anyagilag, valamint észre is megérdemli az egyes melléknevet.

XVI. Nagy Jáfet a fülemhez hajlik és sugja:

— Miért? Hát a látszatért Szerkesztő ur. Most nem jó hivatkozni sem a pénzzel, sem az ésszel, mert túljá szerkesztő ur... fene a fin... finom világját, könnyen rásózzák az emberre a látszatadót. Ezután a látszat fog dominálni, látszat után vagy jó ember, látszat után lesz jó magyar, mert...

— Mert...?

— Mert eddig lehetett virtuskodni, veregetni a mellet, de mi lesz ezután...

(— Köszönöm Jóska, nem kérek pudert...)

— Hja, Nagy uram, ezután lesznek még a nagy hazafiak, mert a mellveregetést még nem adózzák meg. Ezután fognak az ál-titánok, a stréberek csak ugrálni, mert ez még nekik szabad. — Egyébként Nagy uram, boldog ujesztendőt kedves családjával... Viszontlításra a Szilveszter-estén, szombaton pedig — a Leányvásáron.
(Én.)

SPORT.

Ping-pong verseny K.-vásárhely bajnokságáért.

A KSE jan. 3-án, vasárnap a Vigadó alsótermében ping-pong versenyt rendez K.-vásárhely 1932 évi bajnokságáért. A versenyre benevezhet jan. 2-án déli 12 óráig a klubhelyiségben bárki k.-vásárhelyi lakos. Versenyszámok: női és férfi egyes, női és férfi páros, továbbá vegyespáros. Benevezési díj az egyéni számokban 20 leu, a páros számokban 15 leu. A győztesek „K.-vásárhely 1932 évi bajnoka” címet és ezüst érmet nyernek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

R. Z. Up. Megérkezett. Szíves üdv. és boldog ujesztendőt.

A mozi műsora.

Jan. 1-én pénteken délután és este:
ARANY KARAVÁN.

Jan. 3-án, vasárnap délután és este:
RAJNA LEÁNYA

Ujév napján — pénteken — délután és este a karácsonyi műsorból megszeretett Ken Maynard pompás új cowboy-filmje az „Arany karaván” kerül műsorra. Sem a főszereplőt, sem pedig a négylábú főszereplőt, a fehér „Tarzan” nevű csodalovat nem kell külön bemutatni olvasóinknak, mert az a forró siker, amit a karácsonyi műsorban uraltak, biztosíték, hogy a közönség már mindkettőt a szívébe zárta.

A kalandorfilm jól bogozott izgalmas cselekménye a hangosfilmen keresztül az élet feszültségét kapja. A hatást fokozza a fotográfiai szépsége és az a gyönyörű táj, ahol a film készült. A vadnyugat mozgalmassága, az arizonai pampák szépsége, Ken Maynard drámai feszültségű játéka mindenkit magával ragad. A film izgalmas fordulatával lebilincselte a külföld nagy metropolisában a moziközönség érdeklődését és mindenütt nagy sikert aratott. Biztosan hisszük, hogy az itteni bemutató is lázba fogja ejteni a közönséget.

Mintegy két hónapja mutatták be Bukarestben nagy siker mellett a vasárnap, jan. 3-án műsorra kerülő „Rajna leánya” című hangos operett újdonságot. A mulatságos szűrséjű, jó zenéjű diák film főszerepeit Werner Fütterer, Lucy Englisch és Trude Berliner játsszák. Diák énekek-zene-tánc és a kedélyes vig diákélet felejthetetlen, vidám 2 órát szerez a nézőnek, felejtve a való élet sok sok szomorúságát.
(as—nő).

Hirdetéseket jutányos árkban közöl a Székely Újság

Ingyen van

azért az árért, amennyiért most arany és ezüst ajándéktárgyakat vásárolhat

Ujévre

KLEIN ékszerésznél.

Autobusz közlekedés Bereck—Kézdivásárhely között.

Jöve t:

Mene t:

Indul	Érkezik	Km.	Tarifa	Állomások:	Tarifa	Km.	Indul	Érkezik
7 ⁰⁰	—	0	—	Bereck	32	16	—	14 ²⁰
7 ³⁰	7 ²⁰	6	12	Nyujtód	20	10	14 ⁰⁰	13 ⁵⁰
7 ⁴⁵	7 ⁴⁰	9	18	Szászfalu	14	7	13 ⁴⁰	13 ³⁰
7 ⁵⁵	7 ⁵⁰	10	20	Sárfalva	12	6	13 ³⁰	13 ²⁵
8 ¹⁰	8 ⁰⁵	13	26	Oroszfalu	6	3	13 ¹⁰	13 ¹⁵
—	8 ²⁰	16	32	Kézdivásárhely	—	—	13 ⁰⁰	—

Ehhez természetesen csatlakozás Ojnest felé is.

Ne felejtse el

Mindennemű ékszer, vésnői munkák, órajavítások legpontosabban és legszebben **KERTÉSZEK-nél** készülnek.

Nyomdai munkáit

legjutányosabb árban elkészíttetheti a „MINERVA” könyvnyomdában. - Izléses munka! - Megrendeléseket a KOVÁCS-hírlapiroda intéz el. Jutányos árak!

Vegyileg tisztít és fest és présel többféle minőségben, elveszitené, = legjutányosabb árban

női- és férfi ruhákat, plissézozást különböző mintákban készít, posztókat ványol, fest női és férfi kiizzadt filz kalapokat tisztít anélkül, hogy formáját

Bartos Boldizsár

TÁRGUL-SÁCUESC — KÉZDIVÁSÁRHELY

Tipografia „MINERVA” nyomda Targul-Săcuesc (Kézdivásárhely). 1931.